

zo voortgaan. In de vergadering is vastgesteld dat deze specerijen van de echte soort waren, maar niet zo sterk van geur. [fol. 1850] In de generale missive van 31 december 1763 is onder Ambon reeds gemeld welke maatregelen tegen smokkel in deze waardevolle producten zijn genomen. In de hoop dat dit helpt, is het bestuur slechts bevolen om nauwkeurig na te gaan of er specerijen worden aangevoerd en zo ja, te rapporteren wat ze daarover te weten kwamen. In zijn brief van 29 februari 1764 vroeg het bestuur of het oude Perzische koper, waarvan de prijs op 86 pagoden de bahar van 480 lb was gesteld en waarvan 117625 lb onverkoopbaar was, naar rato van het Japans staafkoper in prijs mocht verlagen. Zolang het laatste niet van 94 tot 86½ pagoden de 480 lb was verminderd, zou het oude Perzisch koper onverkoopbaar blijven. De Hoge Regering vond het in het belang van de Compagnie [fol. 1851] om de prijs van het oude Perzische koper aan de prijs van het Japans staafkoper aan te passen en de laatste desnoods zelfs te verminderen tot een winst van 100 %, of iets minder. Maar van deze toestemming mag geen misbruik worden gemaakt. Men hoopt dat de verkoop van handelswaren, en speciaal van Japans staafkoper, door de maatregelen in de geheime resolutie van 22 mei 1764, en het rondschrijven daarvan naar Ceylon, Coromandel, Surat, Bengalen en Malabar van 24 mei, nog zal toenemen. Daarom is de bestelling uit Coromandel van 775.000 lb Japans staafkoper, [fol. 1852] 63.000 lb nootmuskaat en 31.000 lb garioffelnagels uitgevoerd. Wegens de ruime voorraad daar is dit maal geen foelie gestuurd. De overige bestellingen zijn, zoveel de Hoge Regering daartoe in staat was, uitgevoerd. Dit blijkt uit de lijst van verzonden goederen hierboven. Omdat het alles was wat er in voorraad was, is er van de rsd 800.000, of f 1.920.000,-, die het bestuur aan goud had besteld, niet meer dan f 1.060.000,- voldaan. De Hoge Regering vindt dat het bestuur het daarmee, en met de f 250.000,- aan goud die uit het vaderland wordt verwacht, met de f 492.984 die met de Vrouwe Petronella in januari 1764 via Trincomale is toegestuurd, en met de voorraad volgens de brief van 19 december 1763 van f 1.074.330,-, wel kan stellen. [fol. 1853] In het totaal is dat f 2.877.315, wat zeker genoeg is, als de verkoop van de handelswaren een goede winst opbrengt. Uit de brief van het bestuur van 10 juli 1764 is vernomen dat er, in plaats van contanten tegen een hoge rente te lenen, 20.000 pagoden tegen assignaties op Nederland is geaccepteerd. Dit is voor de Compagnie veel voordeliger. Aangezien de Hoge Regering het daarmee eens is, gaf ze, als ze de bestelling van goud niet zou kunnen uitvoeren en het bestuur daardoor de bestelde textiel niet zou kunnen leveren, in haar brief van 31 mei 1763 toestemming [fol. 1854] om met een rabat van 8 % geld op assignatie naar Nederland aan te nemen tot wel drie ton.)

So hebben wij egter, uyt hoofde van het jongst ontvangene schrijvens van U Wel Edele Hoog Agtbare, de ministers gelast van absolut geen geld meer op assignatiën na Nederland in 's Compagnies cassa aan te nemen en daarentegen gepermitteert om, wanneer er in gangbare pagoden geld op assignatie, voor deze hoofdplaats aangeboden mogte werden, hetselve te accepteren al ware het ook desnoods sonder rabat, mits daartoe niet te ligt overgaande, dewijl onse intentie alleen daarheenen strekt om hierdoor het gebrek aan goud, waarin wij, door het niet bemagtigen van hetselve uyt China en den gebrek-kigen toevoer van andere plaatsen, zijn verserende na uytterste vermoogen tegemoet te komen.

Fol. 1854r-v.

(Wat de assignaties betreft bevreemdt het de Hoge Regering zeer dat het bestuur in zijn marginale beantwoording van de brief van Heren XVII van 25 oktober 1762, die bij de brief van 19 december 1763 aan de Hoge Regering was gevoegd, vermeldt dat het, [fol. 1855] naast de gemelde 20.000 pagoden op assignatie naar Nederland, naderhand nog eens 25.000 pagoden heeft geaccepteerd, zonder dat het daarvan in zijn brieven naar Batavia enige melding heeft gemaakt. Dat gebeurde ook niet met een derde acceptatie van ruim 7727 pagoden, die in de lijst van getrokken assignaties op Nederland is vermeld, die bij de brief van het bestuur van 19 december 1763 aan Heren XVII was gevoegd. Dit is een slordigheid, waarvoor het bestuur ernstig is gewaarschuwd. Uit de besluiten van het bestuur van 19 augustus